

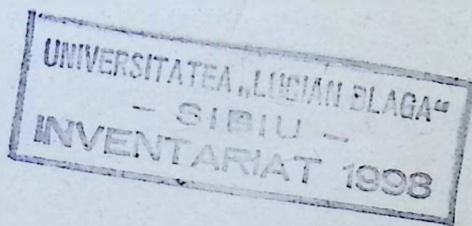
CRESTOMATIE PENTRU STUDIUL ISTORIEI STATULUI ȘI DREPTULUI R.P.R.

III

(FEUDALISMUL II)

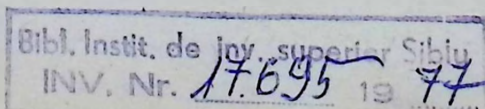
Intocmită de

ȘTEFAN PASCU ȘI VLADIMIR HANGA

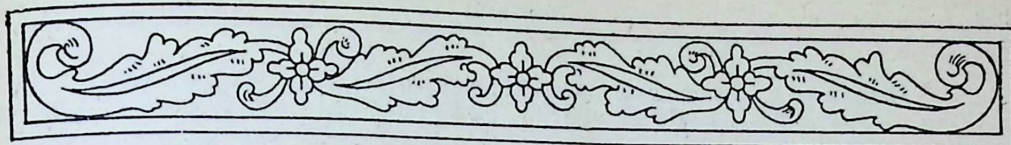

EDITURA ȘTIINȚIFICĂ
București, 1963

20 MAI 1995

UNIVERSITATEA „LUDIAN BLAGA”
SIBIU

CUPRINSUL

<i>Prefață</i>	5
<i>Introducere</i>	7
STATUL	
I. <i>Organizarea socială</i>	23
A. <i>Clasa feudală</i>	29
Moldova	29
Țara Românească	33
Transilvania	39
B. <i>Țărănimea liberă</i>	42
Moldova	42
Țara Românească	45
Transilvania	49
C. <i>Țărănimea dependentă</i>	50
Moldova	50
Țara Românească	54
Transilvania	70
D. <i>Robii</i>	80
Moldova	80
Țara Românească	83
E. <i>Orășenii</i>	85
Moldova	85
Țara Românească	97
Transilvania	102
II. <i>Lupta de clasă</i>	110
Moldova	113
Țara Românească	120
Transilvania	137
III. <i>Organizarea administrativă</i>	155
A. <i>Domnul și domnia; principele și guvernatorul</i>	157
Moldova	157
Țara Românească	169
Transilvania	177

B. Sfatul domnesc al principelui, al guvernatorului și dregătorii centrali ai statului	185
Moldova	185
Țara Românească	195
Transilvania	217
C. Adunările obștești și dietele	218
Moldova și Țara Românească	218
Transilvania	222
D. Împărțirea administrativă	224
Moldova	224
Țara Românească	229
Transilvania	237
E. Dregătorii locali	238
Moldova	238
Țara Românească	242
Transilvania	245
IV. Organizarea fiscală	250
A. Obligațiile fiscale	252
Moldova	252
Țara Românească	269
Transilvania	303
B. Obligațiile față de stăpînii feudali	318
Moldova	318
Țara Românească	326
Transilvania	339
C. Obligațiile față de biserică	359
Moldova	359
Țara Românească	359
Transilvania	360
D. Dregătorii fiscali și modalitatea strîngerii dărilor	361
Moldova	361
Țara Românească	361
Transilvania	363
V. Organizarea bisericii	365
Moldova	367
Țara Românească	370
Transilvania	374
VI. Organizarea armatei	382
Moldova	383
Țara Românească	390
Transilvania	398
VII. Poziția internațională a Țărilor Române și raporturile lor cu alte state	404
A. Tratatate de egalitate	405
B. Acte de vasalitate	423
C. Tratatate comerciale	437

DREPTUL

I. Izvoarele dreptului	443
A. Obiceiul pământului	446
Moldova	446
Țara Românească	451
Transilvania	455
B. Legea scrisă	457
Moldova	457
Țara Românească	467
Transilvania	474
II. Proprietatea	488
A. Obiceiul pământului	497
Moldova	497
Țara Românească	509
Transilvania	523
B. Legea scrisă	538
Moldova	538
Țara Românească	550
Transilvania	561
III. Imunitățile	570
Moldova	571
Țara Românească	573
Transilvania	575
IV. Obligațiile	578
A. Obiceiul pământului	582
Moldova	582
Țara Românească	591
Transilvania	600
B. Legea scrisă	606
Moldova	606
Țara Românească	620
Transilvania	629
V. Persoanele și familia	639

POZIȚIA JURIDICĂ A PERSOANELOR

A. Obiceiul pământului	643
Moldova	643
Țara Românească	646
Transilvania	649
B. Legea scrisă	653
Moldova	653
Țara Românească	660
Transilvania	664

FAMILIA

A. Obiceiul pămîntului	671
Moldova și Țara Românească	671
Transilvania	679
B. Legea scrisă	681
Moldova	681
Țara Românească	692
Transilvania	700
VI. Moștenirea	704

MOȘTENIREA LEGALĂ

A. Obiceiul pămîntului	708
Moldova	708
Țara Românească	713
Transilvania	719
B. Legea scrisă	723
Moldova	723
Țara Românească	729
Transilvania	735

MOȘTENIREA TESTAMENTARĂ

A. Obiceiul pămîntului	737
Moldova	737
Țara Românească	739
Transilvania	741
B. Legea scrisă	743
Moldova	743
Țara Românească	748
Transilvania	754
VII. Dreptul penal	755
A. Obiceiul pămîntului	756
Moldova	756
Țara Românească	763
Transilvania	767
B. Legea scrisă	774
Moldova	774
Țara Românească	793
Transilvania	797
VIII. Organizarea judecătorească și procedura de judecată	806
A. Obiceiul pămîntului	808
Moldova	808
Țara Românească	812
Transilvania	814
B. Legea scrisă	819
Moldova	819
Țara Românească	832
Transilvania	846

ANEXE

<i>Bibliografie. Abreviații</i>	863
<i>Note explicative privitoare la autori și lucrări</i>	869
<i>Lista domnilor Moldovei, a Țării Românești, și a principilor și guverna- natorilor Transilvaniei, între anii 1601 și 1848</i>	873
<i>Lista ilustrațiilor</i>	878
<i>Indice onomastic și toponimic</i>	881
<i>Indice de materii și instituții</i>	916

~~105 73~~